

Eiropas
Komisija

Publiskā sektora aizdevumu mehānisma dotāciju un aizdevumu komponentu mijiedarbība saskaņā ar Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu

*Eiropas Klimata,
infrastruktūras
un vides
izpildaģentūra*

Publiskā sektora aizdevumu mehānisms (PSAM) ir Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma (TPM) trešais pīlārs – Eiropas zaļā kursa investīciju plāna galvenais instruments, lai nodrošinātu, ka pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku ikviens ir iesaistīts un neviena reģions netiek atstāts novārtā.

Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms, lai atbalstītu un finansētu reģionus, kas visvairāk saskaras ar pārejas posma problēmām visās dalībvalstīs

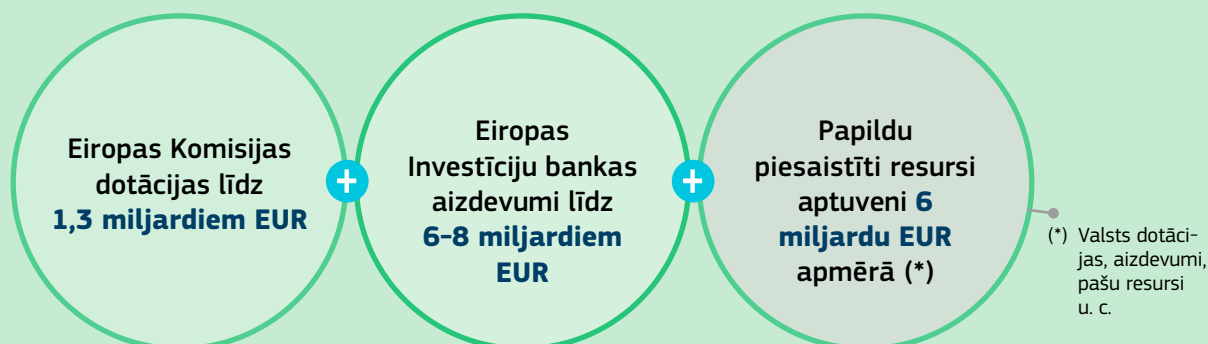

TPM ietver pārvaldības satvaru, kas orientēts uz teritoriāli taisnīgas pārkārtošanās plāniem

PSAM ir finansējuma apvienošanas mehānisms, kas apvieno Eiropas Komisijas dotācijas (līdz 1,3 miljardiem EUR) un Eiropas Investīciju bankas (EIB) aizdevumus (līdz 6-8 miljardiem EUR). Apvienotā atbalsta mērķis ir piesaistīt papildu investīcijas visvairāk skarto reģionu publiskā sektora struktūrām Eiropā, lai apmierinātu to attīstības vajadzības pārejā uz klimatneitrālu ekonomiku. EIB un Eiropas Komisijas aizdevuma apvienošana atvieglos tādu projektu finansēšanu, kas nerada pietiekamas ieņēmumu plūsmas, lai segtu to ieguldījumu izmaksas.

Visvairāk skartie reģioni ir noteikti teritoriālos taisnīgas pārkārtošanās plānos (TTPP). Šos plānus izstrādā katra dalībvalsts, un tajos nosaka uzdevumus katrā pārejas teritorijā, kā arī attīstības vajadzības un mērķus, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam. PSAM projektiem ir jāatrodas tādos reģionos, vai arī jāgūst labums no tiem, kuros identificēta liela ietekme no pārejas uz Eiropas Savienības klimata mērķrādītājiem pieņemtajos TTPP. Plašāku informāciju skatīt Taisnīgas pārkārtošanās platformas kartē vai TTPP sarakstā Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūras(C/NEA) tīmekļa vietnē.

Valsts sektora aizdevumu mehānisms ir finansējuma apvienošanas mehānisms, lai mobilizētu valsts ieguldījumus 13,3-15,3 miljardu EUR apmērā

Dotācija

Eiropas Komisija piešķirs dotāciju sekmīgiem pieteikumu iesniedzējiem. Dotācijas summu nosaka kā procentuālu daļu no aizdevuma: 15 % vai 25 %, ja projekts atrodas mazāk attīstītā reģionā.

Lai pieteiktos publiskā sektora aizdevumu mehānisma dotācijai, pieteikumu iesniedzējiem jāiesniedz priekšlikums saskaņā ar vienu no diviem tematiem, kas ietverti atklātajā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus:

JTM-2022-2025-PSLF-STANDALONE-PROJECTS

atsevišķiem projektiem, kas saistīti ar aizdevumu no EIB vai kāda no tās finanšu starpniekiem

JTM-2022-2025-PSLF-FRAMEWORK LOANS

projektu kopumam, kas saistīts ar EIB pamataizdevumu (standarta vai koordinēto)

Plašāka informācija par uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus ir atrodama portālā “Funding & Tenders” (Eiropas Komisija > Finansējums un konkursi) un CINEA tīmekļa vietnē.

Aizdevums

Kandidātiem jāsaņem aizdevums arī no EIB vai kāda no tās finanšu starpniekiem. Aizdevumu pieprasījumus var iesniegt jebkurā laikā. EIB pieprasītajiem aizdevumiem jābūt vismaz 12,5 miljonu EUR apmērā (izņemot finanšu starpnieku sniegtos aizdevumus).

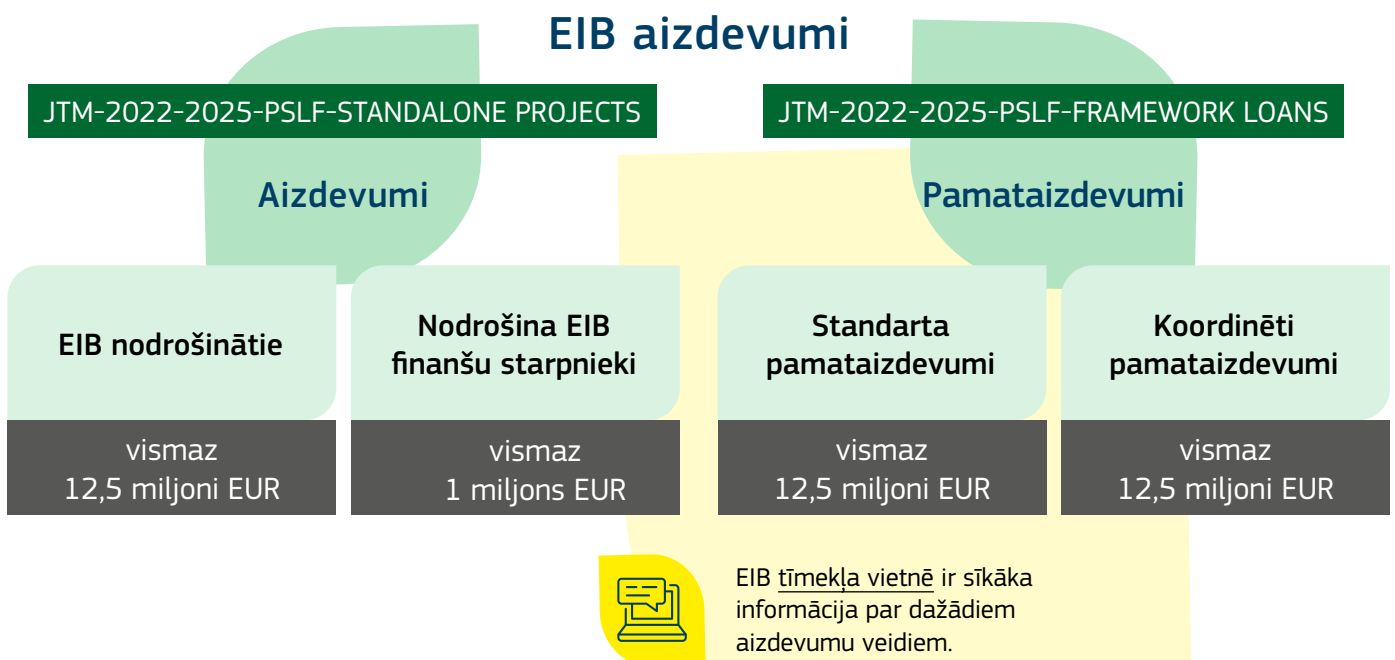
EIB aizdevums (12,5 miljoni EUR) parasti sedz 50 % no kopējām projekta izmaksām, kurām tādējādi vajadzētu būt vismaz 25 miljoniem EUR. EIB var nolemt piemērot augstāku finansējuma likmi (vairāk nekā 50 %) projektiem mazāk attīstītos un pārejas reģionos.

Ir vairāki EIB finansējuma veidi, kurus var kombinēt ar publiskā sektora aizdevumu mehānisma dotāciju.

- ▶ **Aizdevumi** viena investīciju projekta finansēšanai:
 - EIB piešķirtie aizdevumi (tiešais aizdevums vismaz 12,5 miljonu EUR apmērā),
 - aizdevumi, ko izsniedzis viens no EIB finanšu starpniekiem (pastarpināts aizdevums vismaz 3 miljonu EUR apmērā). EIB un finanšu starpniekam jāparaksta starpposma aizdevums. Dotāciju priekšlikumi jāiesniedz starpposma aizdevuma galīgajam saņēmējam, jo finanšu starpnieks nevar tieši pieteikties dotācijām saskaņā ar šo mehānismu.
- ▶ **Pamataizdevumi**, lai finansētu daudzgadu ieguldījumu programmas, kas sastāv no vairākiem mazākiem projektiem vienā un tajā pašā vai dažādās nozarēs un kas pieprasījuma iesniegšanas brīdī (pilnībā) nav definēti. Pamataizdevumus tieši izsniedz EIB (nevis finanšu starpnieks), un tie var būt divu veidu aizdevumi:
 - **standarta pamataizdevumi** – ja dotācijas pieteikuma iesniedzējs ir vienīgais labuma guvējs no projektu kopuma,
 - **koordinēti pamataizdevumi** – ja dotācijas saņēmējs rīkojas kā projektu kopuma koordinators ⁽¹⁾ citu saņēmēju vārdā un pārskaita finansiālo atbalstu trešām personām.

Kopējai pieprasītajai pamataizdevuma summai būtu jāpārsniedz 12,5 miljoni EUR, tomēr investīciju izmaksas atsevišķiem projektiem, uz kuriem attiecas pamataizdevums, var atšķirties.

⁽¹⁾ Atbilstīgie koordinatori ir valsts struktūrvienības (piemēram, ministrijas un valsts aģentūras) un valsts un reģionālās attīstību veicinošās bankas un iestādes, kas veic sabiedrisko pakalpojumu uzdevumus.

Eiropas Komisijas un EIB izvērtējums

Eiropas Komisija un EIB rūpīgi izvērtēs visus iesniegtos priekšlikumus.

Komisijas izvērtējums

- ▶ Komisija 15 dienu laikā pēc dotācijas priekšlikuma iesniegšanas izvērtēs priekšlikumus, ņemot vērā pieņemamības un atbilstības prasības.
- ▶ Trīs mēnešu laikā pēc iesniegšanas Komisija izvērtēs priekšlikumus, ņemot vērā atlases, izslēgšanas, piešķiršanas un prioritāšu noteikšanas kritērijus.
- ▶ Komisija nosūtīs EIB atlasīto priekšlikumu sarakstu (dotācija tiks piešķirta tikai tad, ja tie saņems aizdevumu no EIB).
- ▶ Šie priekšlikumi tiks virzīti dotācijas nolīguma sagatavošanai.

EIB izvērtējums

- ▶ EIB izvērtēs Komisijas atlasītos priekšlikumus un informēs to par apstiprinātajiem (vai neapstiprinātajiem) projektiem EIB finansējuma saņemšanai ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus.
- ▶ Kad EIB izvērtējums būs pabeigts, Komisija sagatavos un pabeigs dotāciju nolīgumus ar sekmīgajiem priekšlikumiem.

Dotāciju un aizdevumu izmaksa

- ▶ Dotāciju izmaksā ar nosacījumu, ka stājas spēkā EIB finansēšanas nolīgums.

Pirms priekšlikuma iesniegšanas Eiropas Komisijai, sarunām ar EIB par pamataizdevumiem vajadzētu būt jau noslēguma fāzē. Arī attiecībā uz citiem EIB piešķirtajiem tiešajiem aizdevumiem ieteicams ar EIB sazināties jau agrīnā posmā pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas.

EIB finansēts projekts parasti iziet septiņus galvenos posmus: priekšlikums, izvērtējums, apstiprināšana, parakstīšana, izmaksa, uzraudzība un ziņošana, kā arī atmaksāšana.

1. solis
Priekšlikums

2. solis
Izvērtējums

3. solis
Apstiprināšana

4. solis
Parakstīšana

5. solis
Izmaksa

6. solis
Uzraudzība
un ziņošana

7. solis
Atmaksāšana

Konsultatīvais atbalsts

Pieteikuma iesniedzēji var izmantot arī konsultatīvo atbalstu, kas pieejams saskaņā ar valsts sektora aizdevumu mehānismu, izmantojot [InvestEU konsultāciju centru](#) vai [Working towards a just transition \(eib.org\)](#) atbilstīgo projektu sagatavošanai, izstrādei un īstenošanai, kā arī saņēmēju spēju veidošanai. Konsultatīvu palīdzību var saņemt, piemēram par:

- ▶ projektu plūsmu izstrādi, tostarp projektu pārbaudi un prioritizēšanu,
- ▶ finanšu strukturēšanu un modelēšanu,
- ▶ rentabilitātes pētījumiem,
- ▶ īstenošanas atbalstu.

Konsultatīvs atbalsts ir pieejams gan pirms, gan pēc priekšlikuma iesniegšanas. Izmantojot [centrālo piekļuves punktu](#), pieteikuma iesniedzēji tiek aicināti norādīt, ka pieprasa konsultatīvo atbalstu saistībā ar publiskā sektora aizdevumu mehānismu.

Konsultatīvajam atbalstam ir pieejami līdz 35 miljoniem EUR, tostarp 10 miljoni EUR saņēmēju īstenošanas spēju veidošanai, galvenokārt mazāk attīstītos reģionos.

Noderīga informācija un saites

- ▶ Lai uzzinātu vairāk par Taisnīgas pārkārtošanās mehānismu, apmeklējiet Taisnīgas pārkārtošanās platformu ([Eiropas Komisija > Reģionālā politika > Finansējums > Taisnīgas pārkārtošanās fonds > Taisnīgas pārkārtošanās platforma](#)). Šajā lapā atradīsiet arī informāciju par attiecīgajiem pasākumiem, jaunumiem un finansējuma iespējām.
- ▶ Lai uzzinātu vairāk par CINEA un PSAM finansējumu, lūdzam apmeklējiet CINEA tīmekļa vietni ([Eiropas Komisija > CINEA > Taisnīgas pārkārtošanās mehānisms](#)).
- ▶ Lai uzzinātu, kā EIB atbalsta taisnīgu pārkārtošanās procesu, apmeklējiet [EIB > Projekti > Nozares > Reģionālā attīstība > Taisnīga pārkārtošanās](#).
- ▶ Informācijai par EIB noteikumiem, politiku un procedūrām attiecībā uz aizdevumiem apmeklējiet [EIB > Produkti](#).
- ▶ Lai sazinātos ar konsultāciju pakalpojumiem, kas pieejami Mehānisma ietvaros, sūtiet e-pastu eib-advisory@eib.org.

Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra

Eiropas Komisija
1049 Brisele,
BEĻĢIJA

Tālr.: +32 22995252

 <https://cinea.ec.europa.eu>

 cinea@ec.europa.eu

 [@cinea_eu](https://twitter.com/cinea_eu)

 [CINEA – Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra](#)

 [CINEA izpildaģentūra](#)

Eiropas Savienības Publikāciju
birojs, 2023

© Eiropas Savienība, 2023

Print ISBN 978-92-95231-33-7
doi:10.2926/096167
HZ-04-23-072-LV-C

PDF ISBN 978-92-95225-74-9
doi:10.2926/949502
HZ-04-23-072-LV-N

Eiropas Komisijas dokumentu atkalizmantošanas
politiku īsteno, pamatojoties uz Komisijas Lēmumu
2011/833/ES (2011. gada 12. decembris) par Komisijas
dokumentu atkalizmantošanu (OV L 330, 14.12.2011., 39. lpp.).
Ja vien nav norādīts citādi, šo dokumentu atkalizmantot atļauts
ar *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC BY 4.0)
licenci (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).
Tas nozīmē, ka ir atļauta atkalizmantošana ar pienācīgu
atsaukšanos uz dokumentu un norādēm uz grozījumiem.
Visi attēli: © Adobe Stock

Eiropas Savienības
Publikāciju birojs